

4178 ara quadrata PIGH. (cod. mus.), basis grandis littera pulcherrima PIGH. (Berol.). Lanuvii in templo PIGH. (Berol.); *in chiesa PANV.*, in sacello divi Blasii ALC.; sine loco, sed praecedunt n. 2104. 2113 Lanuvii extantes VALLICELL. S. Maria nella ch. posto per piede di uno altare LIG. (Taur.). In ecclesia S. Mariae Maioris Civitatis Laviniae, prope altare maius SVAR. (si quidem eadem significatur).

M A V O R T I O
S A C R
H O C · S I G N V M
A S E R V O · T A N G I
5 N E F A S · E S T

Alciatus Feae f. 152; Anonymus Vallicellianus Q. VI 221 f. 3; Anonymus Lanuvinus apud Panvinium cod. Vat. 6035 f. 3; Ligorius cod. Viscont. f. 6', Neap. lib. 35 p. 190, Taur. vol. 10 (ex exemplo Ottoboniano Vulpi Lat. 5 p. 30); Pighius cod. Berol. f. 39, Luzac. p. 53, cod. musei f. 11; Smetius ms. Neap. p. 96 (inde ut videtur Manutius orth. 545,1), ed. 25, 13 (inde Grut. 57, 2), qui in ed. dicit vidisse Pighium et descriptsse; a Pighio puto etiam Lipsius ms. f. 17, qui edidit ad Taciti ann. lib. III (c. 36) excursus F.; Ciacconius Oliv. f. 114; Suaresius cod. Barb. 38, 100, si eadem est.

Vv. divisionem neglegunt Alciatus, Vallicellianus, Anonymus Panvinii. — 1 M·AVORTIO Anonymus Panvinii. — 4 A' Lig. — Suaresius sic: DIVO | MAVORTIO | SACRVM, reliquis omissis.

Mavorti dedicationes factas nullas habemus, plane singularis, immo paene monstruosa est haec facta Mavortio. Servos a sacris quibusdam arceri solitos esse non est inauditum; sed interdictum fuisse servis, signum aliquod tangere, mirum est, multo magis mirum id talibus verbis in ipsa ara numinis atque in eius fronte inscriptum esse. Longe aliter talia interdicta in lapidibus efferri solent; cf. Corp. VI, 579: *imperio Silvani, ni qua mulier velit in piscina virili descendere; si minus, ipsa de se queretur; hoc enim signum sanctum est.* His rebus permotus iam constitueram hanc inscriptionem inter falsas relegare; sed postquam apparuit, extitisse eam in lapide, consultius visum est proponere eam hoc loco in mantissa genuinarum. Recens lapidi incisam fuisse, ineunte saec. XVI, crederem, si descripta esset Romae vel in alia quacunque ex cultioribus urbibus Italiae. Civita-Laviniae, in oppidulo sito extra commercium litterarum, talem lusum illis temporibus nasci et aerae ecclesiae maxime supponi potuisse non est veri simile.

4178 a fragmentum marmoreum rep. Civita Lavinia.

A E L I
OL Y M P /
AVG · LIB ·
A R A M pos
/ I A

Strutt descriptit.

2 quod in fine restat, secundum apographum Struttii videtur superfuisse ex a; sed vide ne fuerit OLYMPVS vel OLYMPICUS.

4178 b fragmentum magnae tabulae marmoreae nuper rep. Civita Lavinia.

RIMIG · GERM
· F · ITEM · GERM
XXX · V · V · QVA
5 PATRONO · ET · CLV
IVVENVM · LANIVIN
OB · MERITA · EIVS

Strutt descriptit et edidit *notizie degli scavi* 1887 p. 83.
3 in. 1 om., 4 fin. QVA. (cum puncto) exhibet editio. — 2—4 vix potest dubitari quin significantur legiones XXII Primigenia pia fidelis et tricesima Ulpia victrix; hae cum ambae stativa habuerint in Germania (illa in Germania superiore, haec in inferiore), probabile est vocabulismus Germ. vv. 2. 3 significari ipsas illas provincias. Verum tunc titulus confusus sit necesse est seu descriptoris culpa seu quadratarii. Etiam CLV v. 5 fin. corruptum videtur. Iuvenes Lanuvinos neveramus iam ex n. 2113. [Potest fuisse sic fere: [medico ordinario legionum duarum XXII p]rimig(eniae) Germ[anicae] p. f., item Germ[anicae] XXX U(lpiae) v(ictoris), qua[estori], patrono et c[i]v[i] ordo] iuvenum Lanivin[orum] ob merita eius. TH. M.]

4178 c basis marmorea. Monte due Torri inter Genzano et Civita Lavinia.

C · MARI · C · F · QVI
TI HARVSPICIS · AEDI
LIS · BIS FLAM · MARTI
ALIS · ALLECTI · IN
5 PER · DICTATORIOS
OCVM · DEDIT

— 6 quis locum dederit non appetit; fortasse imperfecte descriptus titulus.

4179 ad viam Appiam inter Cinthianum [Genzano] et Lanuvium.

... F MAE COLOSSI

Giorgi sched. Casanat.

VI. ARICIA (p. 203)

ad n. 2171 v. 6. Lege aedili, q/uaestori sexies; Aricinum aliquem quaestura vel aedilitate duodecies functum habemus in inscriptione nuper reperta infra n. 4195.

4180 fragmentum tabulae rep. nel territorio di Ariccia, e precisamente nella zona degli orti ad acquatici attraversati dall' Appia, a sinistra di chi discende dal giogo della Stella, in terreno di proprietà del principe Chigi.

ARICIN
AGINTA
ORVM

Notizie degli scavi 1885 p. 428.

4181 fragmentum rep. ibi ubi id quod praecedit.

I · QVI
R · ART
aVREL'

Notizie degli scavi 1885 p. 428.

VII. NEMVS DIANAE (p. 210 cf. p. 204).

ad p. 204. Villa Nemorensis C. Caesaris postea dictatoris memoratur non solum a Suetonio sed etiam a Cicerone ad Att. 6, 1, 25 epistula scripta anno 704.

Anno 1885 effossiones instituerunt sumptibus communibus princeps Phil. Ursinus et Savile Lumley reginae Britanniae legatus prope Nemi regione dicta il Giardino ibi ubi fuit fanum Diana. Verba fecerunt

de his effossionibus Rossbach *bull. dell' Inst.* 1885 p. 149 seq.; Helbig ib. p. 225 seq.; Borsari et Lanciani *notizie degli scavi* 1885 p. 159 seq. 227 seq., 1886 p. 192 seq. Inscriptiones ibi repertas ediderunt Helbig et Lanciani ll. c. c.; partem earum descriptam habui a Gattio. — Ursini et Lumleyi fossiones his ipsis mensibus continuat Boccanera; unde iam prodierunt inscriptiones n. 4182 a et 4184 a. — Confirmatur his